

Choroby trawników - Trawnik porażony przez komarnicę błotniarkę

Opracowanie: Beata Grabowska, Tomasz Kubala, ROD im. Żwirki i Wigury II w Poznaniu, 2021

Zdrowy, zielony trawnik to ozdoba każdego ogrodu. Wymaga prawidłowej całosezonowej pielęgnacji i odpowiednich zabiegów agrotechnicznych. Jak każdy żywy organizm reaguje na wszelkie czynniki zewnętrzne, w tym niekorzystne, takie jak między innymi wysokie temperatury powietrza, wysoka wilgotność, szkodniki i choroby.

Nieregularne, brązowe plamy na trawniku, utworzone z martwych traw, mogą być efektem żerowania larw pewnych owadów, o ile wykluczmy inne przyczyny, takie jak lokalne zniszczenia spowodowane na przykład długotrwałym zalaniem powierzchni wodą, zdeptaniem, poparzeniem środkiem chemicznym. Plamy nierozproszone, ale scalone w większe fragmenty mogą powstawać w wyniku żerowania larwy komarnicy błotniarki (*Tipula paludosa*), owada z rodziny koziutkowatych, zasiedlającego miejsca wilgotne, pełne pożywienia.

W walce ze szkodnikiem pomaga znajomość cyklu rozwojowego błotniarki. Dorosłe osobniki są podobne do komarów, ale znacznie od nich większe. Samice żyją tylko kilka dni, po zapłodnieniu składają pod koniec sierpnia tysiące jaj na wilgotnej murawie i umierają.

Larwy o długości 2-4 cm są walcowate, pozbawione odnóży, szare, zakończone wyciąganą głową. Wykluwają się z jaj po 2 tygodniach od złożenia. Żywią się roślinami, w tym trawami, podgryzając ich korzenie oraz bliskie powierzchni gruntu części nadziemne. Wraz z upływem lata i jesieni schodzą coraz głębiej, zimą trwają w spoczynku, ale przy cieplej, wilgotnej pogodzie ciągle żerują. W miarę wzrostu temperatury pod koniec zimy i wiosną przemieszczają się ku górnej warstwie gleby i rozpoczynają żerowanie. Jest ono bardzo intensywne, ponieważ larwy przygotowują się do przepoczwarczenia. Przepoczwarczenie ma miejsce na przełomie maja i czerwca. Pod koniec lipca pojawia się poczwarka, która przekształca się w dorosłego osobnika po ok. dwóch tygodniach, tj. w drugiej połowie sierpnia. Dorosła samica składa jaja i cykl się powtarza.

Walka z larwami błotniarki jest żmudna, polega raczej na wykorzystaniu wrażliwych okresów cyklu rozwojowego owada.

Umiarkowane podlewanie trawnika, a nawet lekkie przesuszanie go w lipcu i sierpniu nie zachęca samic do składania jaj, a jeśli zostały złożone to eliminuje je w pewnym stopniu. Lekko osuszony grunt utrudnia życie larwom, natomiast nie szkodzi trawnikowi, jeśli był prawidłowo pielęgnowany i poddawany zabiegom agrotechnicznym. Korzystniej jest podlewać trawnik intensywnie we wczesnych godzinach rannych. Dobrze rozwinięte trawy są głęboko zakorzenione i zdolne pobierać wodę z większej głębokości.

Koszenie trawnika na wyższej wysokości pozwala lepiej przeschnąć dłuższym źdźbłom traw.

Na niewielkim trawniku można sobie pozwolić na ręczny zbiór larw. Najlepiej wieczorem zlać powierzchnię trawnika wodą, nakryć grubą czarną folią, rano zaś, po usunięciu folii, zebrać larwy, które wyszły na powierzchnię.

Inną metodą walki z larwami komarnicy na trawniku jest zastosowanie preparatu z nicieniami. Nemasys F zawiera nicienie z gatunku *Steinernema feltiae* pasożytujące na owadach. Zaaplikowany zgodnie z instrukcją szybko i skutecznie niszczy larwy.